

Маҳмудхўжа Беҳбудий таваллудининг 145 йиллиги

Мамлакатимизда буюк маърифатпарвар адиб, аллома ва жамоат арабби Маҳмудхўжа Беҳбудийнинг 145 йиллик таваллуд санаси кенг нишонланмоқда.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театрида ўтказилган тантанали адабий кечка ана шундай тадбирлардан бўйди. Унда давлат ва жамоат арабблари, ёзувчи ҳамда шоирлар, санъат ва маданият намояндадарни, педагоглар, адабиётшунослар, ёш ижодкорлар ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари қатнашди.

МАЪРИФАТ МАШҲАЛАСИ

Тадбирда сўзга чиққанлар Президентимиз ташаббуси билан халқимизнинг миллий гуруни юқсалиши, маданияти, маънавиятини боийтиш, айниқса, ёшларнинг тавлими ва имл-фанағи рабатини янада оширишининг самарали воситаси сифатида жадидилик ҳарқати, маърифатпарвар болобаримиз меросини чукур ўрганишга aloҳида эътибор кратиелтанини ташкилди.

Маҳмудхўжа Беҳбудий халқимиз тарixининг муракаба дамларида маърифат машаласини баланд кўтариб чиқкан улуғ аллома ва жамоат араббидир. У ортигидан биринчилар қатори усули жадид — янгила таълим методига асосланган мактаблар очди.

“Самарқанд” газетаси ва “Ойина” журналини ташкил этиб, миллий журналистика ривожига таъмал тошини кўйгандардан бири бўлди. Драма ва хикоялари, долзарб мавзулардаги мақолалари билан халқи дунё билан танишишига, имл-маърифатли, инсоф-диёнатли, замона билан ҳамнафас ва ҳам-камдни килишга интиди.

— Самарқандлик жадид мұнаққиди

Вадуд Маҳмуд “Маҳмудхўжа Беҳбудий” сарларханы мансурасиди “Маҳмудхўжа Туркistonning янгилиги” даври тарixинда ёрўп бир чирог эди. Маҳмудхўжанинг янгилиги тарixindan зinaiatlikum muztоз ўрин олишига муносиб миръотид”, деб угулаган, — дейди филология фанлари доктори, профессор Баходир Каримов. — Беҳбудий ҳәти ва иходи билан узоқ-якин xorij olimplari ҳам кизиқиб келади. Жумладан, жадидшунос немис олимаси, профессор Ингеборг Балдау унга баҳо берди айтади, “Маҳмудхўжа Беҳбудийни Ўрта Осиёдайдар барча жадидларни бирлаштиришга интилаган янрия на-моянда дессан, хото кимаймайди. У бутун чор Россиясидаига хур фикрли, маърифатпарвар мусумонлар билан мунтазама алоқада бўлиб турар эди”.

Хуласа, ўз-вақтида улкан ижтимоий-сийёсий, маънавий-маърифий фикрларни ўргата ташаган Маҳмудхўжа Беҳбудий фаoliyatiга эътибор берсак, бугун хакиқиб ватанпари, миллатпари, эл-юрт келажаги учун кайхурган фикри тиқиқ зиёли, қарашларини кенг фидойи инсон кўз олидинида гавдаланади. Тасаввурга ёрк берилса, “Мозий — ҳақиқатнинг тарозисидир”, деган бу инсон гўё тарих қаъридан бизга караб, бу-гунги мустакил, хурriyati, озод кун-ларни, ўзининг музассан орзуси рўйбага чиқкан замонаний гойбона кўриб, кувонин турганедан булади.

Ҳаётини миллатимизнинг баҳту саодати ўйига бағишлаган улуғ бобомизга бугун эъзоз ва эҳти-

Дилшод КАРИМОВ
(«Халқ сўзи»).

ром кўрсатилмоқда. Жумладан, Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган Адиблар хиёбонида жадид аждодимизнинг музассам ҳайкал қад ростстади.

Беҳбудий ҳәти ва иходи бўйича имлй тадқиқотлар олиб борилемоқда. Хусусан, Ўзбекистон халқаро истома кетади таъминотидан улуг мутафақкір иходи ва фаoliyati чукур ўрганилиб, тарғиб ва ташвиқ этилти. Зоро, давлатимизда рахбари таъқидагандек, бу маънавий ҳазинани қанча кўп ўргансак, бу-гунги кунда ҳам бизни ташвиши солаётган жуда тўғри ҳавоб топалмиз. Бу беҳбадо бойлники қанча фаол тарғиб этсак, халқимиз, айниқса, ёшларимиз бу-гунги тинч ва эркин ҳәттингин кадрини англаб етади.

Президентимизнинг 2020 йил 30 сентябрдаги Фармонига мувоғи, Ватанимиз тарixinнинг музассамиятини мурakkab даврида — XX аср бошшаридан ўзининг маърифатпарилик фаoliyati ва фидокорона хизматлари билан миллий таълим-тарбия тизимини яратиш ҳамда юртимизни, халқимизнинг озодлиги ва эркинлиги, келажак авлодларнинг обод ва фаронон ҳәти-ни таъминлашга қўшган бекеёс ҳиссасини инобатла олиб, бир гурух жадидчilik ҳарқати намояндадарни каторида Маҳмудхўжа Беҳбудий ҳам “Буюк хизматлари учун” орденни билан мукофотланди.

Юрбошимиз таклифи асосида Ўзбекистон журналистика ва оммавии коммуникациялар университете талабалари учун Маҳмудхўжа Беҳбудий номидаги стипендия таъсис этилган ўшпаримизни миллий ногурида бўлаларни таъсислашади. Шундун бўлса-да, шахару қишлоқларимизни айланни турманан. Кай куни, Сайхунобода бўлдим, рости, катта курилишар бўлбай, туман остановидан марказига бутунлай ўзгариб кетиди. Гулистаннинг-ку таърифига сўз озиди.

Назаримда, Ўзбекистон халқ шоирни Тўра Сулеймон ёзиб колдириган мана бу сатрлар унинг бу-гунги кўркамлигига ҳам берилган муносиб баҳо бўлади:

**Тунинг билан кунингни
Фарқи кўзу қоз мисол,
Еру ҳам осмонингни.
Жонимиз туташ мисол.
Багрингда барча бирдай —
Жондош, отадош мисол,
Ушалган армонимсан
Гузал Гулистанимсан.**

Ха, асло муболага эмас, кейинги уч-тўрт ийда вилоятимиз маркази бутунлай янги шаҳарга айланди. Янгиер шаҳрини кесиб ўтиш ийди четидаги кўримисман манзаралар ўрнида эса бутун боши хиёбон ташкил килинибди. Ундан нарида қиска муддатда янги шаҳар — “Холос сити” курилди. Йўллар атрофи эса дов-дараҳт, гулзорлар... Саноат корхоналарини айтмайсизми? Авваллариз биз журналистлар, туманларга борсан, факат ёлғиз паҳта тозалаш заводига дуч келар эдик. Аммо бундай корхоналар ҳамма туманда ҳам мавжуд эмас эди.

Бугун Шириндан то Сардобагача, Сирдарёдан Хосовсагча, қаерга борманг, янги бинолар, дам олиши масканлари, корхона ёки навбатдаги лойиҳаларнинг амалга оширилаётганини кўрасиз. Ҳам ободлик, ҳам ривожланишини кўриб, беихтиёр “Обод, саришта юртдан барака аримайди”, деган гап хаёлдан кечади.

Пандемия даврида ҳам бир неча корхона ташкил қилинди

“Мили текс Сирдарё” корхонаси шу йил иш бошлади. Мехнат жамоаси аъзолари 400 нафар. Мазор енгил саноат субъектини ташкил қилган МЧХнинг “Мили Гулистан Текстиль” қалава иш фабрикаси ҳам бор. У анча йиллардан бўён фаoliyati юртингиди.

“Мили текс Сирдарё”да эса трикотаж тукиш ўйлуга кўйилди. Келгуси — учинчи босқичда тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш мўйлжалланган. Янги корхонага, биринчи наеватда, кам таъминланган оиласалар аъзолари ишга олиниди.

Умуман, вилоятда аҳолининг банд бўлмаган қатламини доимий меҳнат билан таъминлаш бўйича курсаткилар тобора ортиб бораёттир. Бунда бир эмас, бир неча лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Баъз Содиков режиссёrlигидаги тасвирга тушнишларни ўзбуш фильмда суратга тушган кўпчилик актёrlар бу-гун ҳаёт эмас. Уларга ижод маҳсулуни экранда, эфирда кўриши насб этилади.

— Ушбу маънавий ҳазинани шу кунларгача асрар-авайлаб келган фильм директори, афуски, бу-гун ора-

Инобат АҲАТОВА
(«Халқ сўзи»).

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНИНГ ЯНГИ СИРДАРЁСИ

1

Ободлик — юксалиш пойдевори, ривожланиши кўзгуси

Янгина оммавий ахборот висаталарида хабар тарқалди: Гулистанда 21 қаватли бино курилар экан, деган. Бу ҳақиқат. Ушбу бино айни пайдада курилишга хошиборлик кўрилётган. Янгина тўрт қаватдан юқори иморати бўлмаган шаҳар учун бу катта янгилиг, албатт. Аммо сўнгги йилларда вилоят марказида бир эмас, ўнлаб беш ва етти қаватли бинолар бунёд қилинди. Гулистан ҳар жиҳатдан маҳобатли тусга кирайтириб, шу бўзигари шиддатла равишда давом этмоди.

Ободлик — юксалиш пойдевори, ривожланиши кўзгуси, — дейди меҳнат фахрийси, кекса журналист. “Шўҳарт” медали соҳиби Эмилурд Мавлонов. — Касбим тақозоси билан вилоятимизнинг деярли ҳар биди маҳалласи, кўчасида бўлганман. Хозир пенсиядан. Шундун бўлса-да, шахару қишлоқларимизни айланни турманан. Кай куни, Сайхунобода бўлдим, рости, катта курилишар бўлбай, туман остановидан марказига бутунлай ўзгариб кетиди. Гулистаннинг-ку таърифига сўз озиди.

Давлатимиз томонидан яратилган куриликлар туфайли бир эмас, вилоятдаги заводларимизнинг барчасида ўсиш ра-виражланиши бардам, — дейди “Ванг Да гроу” Ўзбекистон — Хитой қўшима корхонаси боши тадбиркорлар таъсислашади. Шундун бўлса-да, шахару қишлоқларимизни айланни турманан. Кай куни, Сайхунобода бўлдим, рости, катта курилишар бўлбай, туман остановидан марказига бутунлай ўзгариб кетиди. Гулистаннинг-ку таърифига сўз озиди.

Сардоба туманида “Osgarou g糟or”нинг

“Сардоба Оқсарой текстиль” корхонаси иш бошлаши таъсислашади. Сардоба туманида “UZ.Hunarmand — Ta'lim” лойиҳаси амалга оширилди. Гулистан туманида ана шу лойиҳада донрасида тадбиркорлар томонидан иккита

бўлди. Негаки, ёнди ери, нима экса кўкарадиган экин майдонлари бор. Мухими, эртагани кунга ишончи, умидлари мустаҳкам.

Масалан, “Хамза Хуснобод бўлгарлар” кооперативи ери бўлган 20 нафар ана шундай ёшни бирлаштирган.

Бу йил кооператив аъзолари дастлабки хосил олиб, ички бозорни турли кишилек хўжалиги маҳсулотлари билан тўлдиришга ўзларининг салмоқи ҳиссасини кўшиди.

Масалан, “Хамза Хуснобод бўлгарлар” кооперативи ери бўлган 20 нафар ана шундай

анор баргини қайта ишлаш бўйича ҳамкорлик тақлифини билдириди. Айтишарича, таркибида анонр машабориниши, умидлари мустаҳкам.

— Анонринг нафақат барги, балки данаги, пўстлоғини ҳам қайта ишламоқимиз, — дейди Ислом Нельматов. — Данагидан фармацевтика ва косметикада фойдаланиладиган ёғолимиз. Данак пўноги эса гидрономика иссиқонхона учун озига вазифасини бажариши амалда ишботланди.

Худди шундай анонр шарбати олишида хосил бўладиган пўног кулидикларни хам ташлаш юбормаймиз, балки ундан лок-бўйек ҳамда фармацевтика маҳсулотлари билан тўлдиришга ўзларининг салмоқи ҳиссасини кўшиди. Бу бир гектар факат ўзимиз учун эмас, ахоли турмушни равнаки учун ҳам хизмат килипти. Агар ҳар биримиз еримиздан тоннадан ахоли олпак, ҳисоблаш кўрайли, у канча минглаб одамларнинг ризку наисбаси бўлади. Демак, биз ёшларга яратилган бу имкониятни орқали ҳалқимиз фаровонлигига ҳам ўз иссиқамизни кўшамиз” дейишмокда улар.

Шарбат корхонасининг бир кунлик иш куввати учун 1,5 тонна, узлукиси фаолиятини таъминлашга эса иш 1,5 тонна анонр керак. Шо бис 127 гектар анонзорига эга 36 та фермер ҳам қластер билан ҳамкорликка киришид.

“Деконобод асл анонр”нинг анонзори 21 гектар. Эндиликда яна 50 гектар шундай бир яратиши ҳарқатида. Бунинг учун 70 минг туп кўчут кластернинг ўзида ўстирилди. Эътиборлиси, бу йил 7 гектарда томчилатиб сугоришга тўтиди. Яна “Клаас” русуми кишилек хўжалиги техникаси тўплами сотиб олиниди.

Сирдарё турғори гарни шўрҳок бўлсада, саҳоватли, — дейди И. Нельматов. — Буни мана, кейинги тўрт йилда кишилек хўжалиги олиб борилган туб ислоҳотдор дар ирисида вилоятимизда, хусусан, бизнинг туманда анончиларни ривожлантириши бўйича кўрсатилган эътибор самараларида ҳам кўрса бўлади. Бизнинг ва ён-атрофимиздаги маҳаллалардаги қайси хонадонга кирманг, томоркаси анонр. Энди эса ба на бобат кенг майдонларни ҳам эгаллаётпти. Яхши қаров, ишончи нафур тифлиси Мирза воҳасининг нокулав ер шароитида ҳам амалга оширилаётган ислоҳотлардан шукронга кириши.

Бизнинг туманда яратилган эътиборни таъминлашади. Нега таъсислашади. Гулистан туманинига 639 нафар ишциси юйит-қизнинг бўйича яратилган эътиборни таъсислашади. Бизнинг туманда яратилган эътиборни таъсислашади. Нега таъсислашади. Гулистан туманинига 639 нафар ишциси юйит-қизнинг бўйича яратилган эътиборни таъсислашади. Нега таъсислашади. Гулистан туманинига 639 нафар ишциси юйит-қизнинг бўйича яратилган эътиборни таъсислашади. Нега таъсислашади. Гулистан туманинига 639 нафар ишциси юйит-қизнинг бўйича яратилган эътиборни т